

סיכום שנה – מנהל הקהילה

אנו עומדים הערב במוצאי שבת פרשת "וילך", שבת "שובה", וימים מספר אחרי ראש השנה, בו נשאנו תפילה לבורא עולם: "חמול על מעשיך ותשמח במעשיך". גם בשנה העברית החולפת המשכנו ללמוד את השיעור על קטנות האדם, אל מול הבריאה והבורא, ואנו ממשיכים להתפלל ללמוד שיעורים פחות בשברים, ויותר בתקיעה גדולה.

כחלק מהשברים בשנה החולפת נפרדנו ממספר חברים יקרים, שהחוסר שלהם מורגש בהווה הקיבוצית שלנו יום יום. כמובן באופן מובהק יותר לבני משפחותיהם, אך ללא ספק גם לכולנו במארג האנושי שלנו כקהילה.

חברנו לייבל ליפניק זכרו לברכה, איש התורה והמעשה, שחי את חיי הקיבוץ שלו בתודעת שיתופיות מתמדת.

חברנו יצחק בוגי אלחנן זכרו לברכה, איש היצירתיות, היצירה והאיכפתיות מהמרחב הציבורי.

וחברתנו אידי מעגן זכרה לברכה, המלכה האם, שמעט אחרי שחגגנו לה 100 שנה, נפרדה מעימנו עם צוואת השמחה והאמונה התמימה שהותירה לנו.

לא מעט חברים חוו גם הם אובדנים קרובים בשנה החולפת של יקיריהם, שחלק מהם היוו חלק משמעותי מהנוף הקיבוצי שלנו ברבות השנים.

ריקי יעקובוביץ שנפרדה מאביה מיימון, חנה עמירם שנפרדה מאמה רות, צופיה שפר שנפרדה מאביה שלום, אריאן פוקס ושרה הראל שנפרדו מאביהן כלאב, ג'קי בן ישר שנפרד מאחיו משה, טליה עמירם שנפרדה מאמה צילה, אני שנפרדתי מאחותי אפרת, עטרה גולד ועליזה ליפניק שנפרדו מאימן רחל, אבי כהן שנפרד מאחותו עדנה, וגיוני אוברמן שנפרד מאחיו ברני. זכר כולם וכולן לברכה!

כחברים לקהילה בלביא עשינו את המקסימום כדי להיות למשען, לעטוף ולחזק את רעינו, על מנת לסייע להם בהתמודדות עם האבדן. אין ספק שברגעים כאלו לביא מתגלה בחוזקתה ועוצמתה, אך וודאי שתמיד עדיף לבטא את החוסן הזה פחות אבל ויותר בשמחות.

ואכן, במעגל החיים, ברוך השם התברכנו השנה גם בשמחות, כן ירבו.

התברכנו בהצטרפות תינוקות, בנות ובנים לשורותינו, הממלאים את שבילינו בשמחה ובהתחדשות. נאחל להם לגדול יחד איתנו, לעתיד של תורה, עבודה, חופה ומעשים טובים -

נגה אורנשטיין, עדי וייס, רוני מרום מולאי, נפתלי שוורצוורט, נרי עמירם, מעוז רובינשטיין, עומר וייס, ארבל פרנק, ואורי אלידין.

כמובן שמעבר ליילודי לביא עצמה, שמחנו עם חברינו בלידת נכדות ונכדים נינות ונינים, ונאחל לכולם שיגדלו בבריאות ובשמחה.

בנוסף ללידות שמחנו כקהילה בבר-בת מצוות במתכונות שונות ומשונות על מנת שיתאימו למציאות הקורונה, באירוסי ירדן ידעי וגיניה שבעזרת ה' יינשאו בקרוב, ובכניסתם תחת החופה של בנות ובני משק, שחוו חוויה ייחודית והיסטורית של חתונות תחת מגבלות קורונה, ואשר למרות האתגר בקיום המגבלות התעקשו וזכו להקים חורבה מחורבות ירושלים:

אביטל אלידין ודביר אוצטר, שונית והודי כהן, מיכל ורז גולד, אוריה ואלעזר בן אור, צורית רייס ויונה, סיוון פרנק ושחר, אלומה שטרן ואביחי, יעל אוברמן ולהב, רוני ועקנין ומעוז, הדס ליפניק ואופיר, ענבר פוקס ואסף, ומיטל אברבנאל ועידן שנישאו אך אתמול - נאחל לכולם בניין עדי עד!

מקרב הזוגות הטריים, אנו שמחים במיוחד בבחירתם של זוגות להישאר לגור בלביא ולהקים בה את ביתם הפיזי – מיכל ורז, צורית ויונה, וכן ואילן שבחרו השנה לשוב ללביא.

עוד במאזנו הדמוגרפי, קיבלנו לחברות בקיבוץ את הודיה ואור מולאי, אביגל ואיתן שב ורוני ושקד ששון, ובכך העמקנו עוד את החיבור. קיבלנו למועמדות את מיקי ודוד אלירז, ושמחנו בבחירה של נופר ועוז קורן ושני ונועם קריסטל לעבור מסטטוס עצמאות כלכלית למסלול קליטה בלביא, בתקווה שיהיו סמן גם לצעירים אחרים המשתייכים למסלול העצמאות הכלכלית ועדיין "יושבים על הגדר".

לצד המצטרפים, עזבו אותנו בעזיבה רשמית משפחת שרף, ומשפחת בן יעקב שהחלה בימים האחרונים את דרכה החדשה במושב אדרת, ואנו מאחלים להם מכאן הצלחה רבה בדרך החדשה!

כדי לעבות עוד את הדור הצעיר, וגם את פוטנציאל הקליטה, הצטרפו אלינו כתושבים: אוריה ויצחק לוי, הדס ודוד-משה שלו, שבות ונריה מייזלס, עידית ונדב לאוב, ותקוותנו היא גם שיתווספו אחריהם משפחות נוספות, וגם שאולי תתממש לפחות אצל חלקם הבשלה של מעבר למסלול קליטה במוקדם או במאוחר.

אחרי שסקרנו את אוכלוסיית לביא, ניתן לדבר קצת על מה שחווינו בשנת ה'תשפ"א.

כמובן שגם השנה לא ניתן להתעלם מנגיף הקורונה, שהמשיך לפקוד אותנו על כל גליו ומשבריו. בראשית השנה עוד חיינו בתקווה שאוטוטו זה נגמר, אבל בינתיים חווינו סגרים, בידודים, גלים והתפרצויות. גם כאן המשיכו חברי לביא לחזק אחד את השני, באמצעות צמ"י, עידוד בבידוד ועזרה הדדית, ושוב התגלו פניה היפים של הקהילה.

ניסינו לקיים שגרה לצד הנגיף, לתת מענה קהילתי בסיוע צוותי החינוך ומרכז הלמידה, אך גם זה היה מענה חלקי... לאור הנסיבות השגרה אכן הייתה שונה – חגים במנייני שכונות, תקיעות שופר ו"כל נדרי" בדשא השכונתי, שמחת תורה בשכונות ובלי הקפות, "שלום לך י"ב" בהקרנה ביתית, תכניות תרבות מותאמות מגבלות, הדלקות נרות חנוכה בשכונות, טקס י' בטבת ברחבת בית כנסת בבוקר יום שישי, מסיבת פורים בזום, ועוצר פורים בשעות הלילה. אבל אז בעזרת החונן לאדם דעת, הגיעו החיסונים, וגם הציבור בלביא ברובו המוחלט לא היסס והבין שאם רוצים לחזור לחיי שגרה מסויימת זו הדרך, ואכן שיעורי המתחסנים אצלנו היו יוצאי דופן לחיוב. וכך לא רק שהגיעה סגירת

מלון הקורונה, אלא המלון נפתח מחדש, חזרנו לשגרת תורנויות וגיוסים מחייבת, למדנו את מושג התו הירוק, התו הסגול, התו השמח, קיצור בידוד ועוד, כבר קיימנו "מסיבת חזרה לבית הכנסת", וכשכמעט היינו בטוחים שהגיע שלב הסיכומים, חווינו נסיגה, גל הדבקות, "זן דלתא" מדבק, החלטה על חיסונים שלישיים כולל מבצע חיסון מקומי מרשים, חזרה ללימודים מלאים, תלמידים מבודדים אחרי יומיים בבית הספר, ולאן פנינו? קשה לדעת...

בדרך, נדרשנו לשאלות לא פשוטות, והכרעות לא קלות - שאלת "מיהו חיוני?", ולמי אפשר וצריך לתת מענים כאלה ואחרים. עבודה סיוזיפית של מערכת הבריאות במתן מענה לכל מצב מורכב. שיח החיסונים ועטיית המסכות, שלפעמים עבר את הגבול משני הצדדים, גם בשיח וגם במעשה, והתמודדות מתמשכת עם מצב מורכב. כמובן, שגם כמקבלי החלטות, כולנו בני אדם ואף אחד מאיתנו לא חף מטעויות, אבל בסך הכל המגמה בכל החלטה הייתה לשמור על בריאותה של אוכלוסיית לביא, בדגש על זו שבסיכון, בהתאם למגמת הנחיות משרד הבריאות. פה ושם נהגנו אחרת מההנחיות, ובכל פעם שנקטנו במדיניות שונה, התברר בדיעבד שהנחיות משרד הבריאות "יישרו איתנו קו" בהפרש של מספר ימים. יישר כח לצוות צח"י המורחב והמצומצם, צח"י חינוך, ולכל מי שלוקח חלק במשימת ניווט שגרת חיינו בים אי הוודאות שהוא ממאפייני משבר הקורונה המתמשך.

בעיני תקופת הקורונה היא מורכבת, בשתי תנועות נפש מעט מנוגדות שהיא דורשת – מצד אחד גמישות משמעותית, והבנה שהמציאות מאד דינמית, עם משתנים רבים שאינם תלויים בנו, ומאידך, הנחיות ברורות ומדוקדקות, שדורשות הרבה מאד מערכתיות, משמעת, עקביות, ומאפשרות ביחס אליהן גמישות מינימלית. זה מאתגר, ולכן להבנתי נוצרו פה ושם גם קונפליקטים... אך בסופו של דבר, בשל חמקמקות התנהגות הנגיף עצמו, אין מנוס אלא להקפיד על ההנחיות!

מה התכלית? קודם כל שמירת חיי אדם, ומניעת נזק בריאותי בהווה או בעתיד, ולכן מניעת התחלואה היא חשובה, גם במחיר של חיסונים, בדיקות או בידודים. דווקא במציאות הזו, הערבות ההדדית שאנו גאים בה, המחוייבות שלנו לחלשים ולפגיעים בחברה, (ובמקרה הזה הם אוכלוסיות הסיכון), מחייבות את כולנו לעשות מאמץ מירבי לעמוד בהנחיות. לא מתוך חובה חוקית, או חשש מפקח כזה או אחר, אלא מתוך אחריות אישית לשלומם ובריאותם של חברינו לקהילה! נסיים פרק זה בתפילת "רפאנו ה' ונרפא הושיענו ונוושעה", וכפי שלמדתי על בשרי, רלוונטית במקרה של הקורונה לא רק ברכת "רופא חולים" מהמחלה, אלא גם "מתיר אסורים" מהבידודים.

למרות צילה של הקורונה, השתדלנו מאד לקיים שגרה לצידה, שגרה שגם היא בצל המהלך הגדול השני שלביא מתנהלת כשהוא ברקע, הלא הוא דיוני "אורחות חיים". אחרי הבנה שהציבור מעוניין להמשיך בתהליך גם במגבלות הקורונה, קיימנו מפגשים זומיים, השלמנו כציבור את שלב הלמידה הרשמי. שמענו הרצאות בנושאים שונים, כולל כאלה שהיו לבקשת חברים כמו זו של ד"ר שלמה גץ מהמכון לחקר הקיבוץ. קיימנו מפגשים פרונטאליים בקבוצות מצומצמות, תוך מעורבות חברים משמעותית במעגלי השיח, ולבסוף הבאנו לאישור האסיפה את אישור המשך תיפקודו של הצוות

הקיים, ואישור למעבר לשלב גיבוש העקרונות. החלטת הציבור באסיפה הייתה לכוון את העקרונות של מודל לביא למודל "מתחדש רך".

מאז האישור ישב הצוות על גיבוש מסמך העקרונות, ואי"ה מיד בתום תקופת החגים, טיוטת המסמך תוצג לציבור להערות ולדיון. זה לא סוד שעל מנת לגבש רוב של 75% בסופו של תהליך, נדרשת מעורבות רבה של חברים, שנדרשים להיות שותפים פעילים בעיצוב עתידם הרצוי, ובמקביל נדרש קשב מירבי של הצוות, על מנת שיידע להפוך את רחשי ליבו של הציבור, למסמך שיזכה להסכמות רחבות ויהיה עם היתכנות מעשית. כאן המקום גם לקרוא לציבור להמשיך ולהיות שותף פעיל בחלק הבא, וגם להודות לצוות שעושה עבודה מאומצת ונפגש מידי שבוע, על מנת לקדם את טובתה של לביא. קרוב לוודאי, שגם בתהליך זה עוד נדע קונפליקטים וחילוקי דעות, אך כמובן שנקודת המוצא של כולנו צריכה להיות שכולם רואים את טובת הכלל לנגד עיניהם, ורק שאלת הדרך, ה"איך" היא זו שבמחלוקת. בשאלת ה"מה" של רצון בעתיד טוב לכולנו אני משוכנע שיש הסכמה מלאה!

למרות שיש דיונים לגבי אורחות חיים שונים ברקע, אנחנו מתנהלים באורחות החיים הנוכחיים בלביא, וזאת רבות בזכות ממלאי תפקיד וחברי וועדות, איכותיים, מסורים ואיכפתיים, נבחרים וממונים, שעושים מאמצים עבור איכות החיים של הקהילה כולה. כמובן שגם הם פעלו השנה תחת מגבלות, ונדרשו לגמישות מחשבתית, ולפעמים למסירות משמעותית מהרגיל, על מנת לתת מענה לצרכים. אנסה לסקור על קצה המזלג מהנעשה בתחומים השונים.

בתחום הבריאות, מעבר לקורונה הבלתי מרפה, התמודדנו השנה עם שינויים במרפאה ובהרכבה, נפרדנו מרופאה מוכרת, ואנו עדיין לא יודעים מה יהיה הפתרון הקבוע במקומה, אך בטוחים שהוא בוא יבוא. על אף המגבלות, התקיימו השנה התרמות דם, חוגי תנועה והתעמלות כאלה ואחרים, הוטמע מכשיר ה-DYDO אצל לא מעט משפחות כדי להקל על קיום רפואה בשלט רחוק, הוטמעה אצל חברים רבים אפליקציית ACTIVE שמעודדת אורח חיים בריא, קודם מאד נושא הרפואה המונעת, ואפילו התקיים שבוע בריאות מעורר מודעות ומהנה. כל זאת תוך החזקה מתמדת של נגזרות תחלואה, בידודים וחיסונים.

בתחום השירות, ביצענו השנה סקר מקיף באמצעות שאלון שיפור שירות, שסייע לנו תנני השירות למפות את חוזקותיהם ואת המקומות הטעונים חיזוק, ובעקבותיו חלה התקדמות בלא מעט תחומים. קיבלנו יחד החלטה באסיפה על שינוי אופן חלוקת תקציב המזון, החלטה שתוצאותיה יוצגו בקרוב באסיפה כפי שהובטח כשהתקבלה. נפתחה אפשרות המכירה בכלבו בכרטיס אשראי, מהלך שהוסיף לנו לקוחות חיצוניים רבים, שמסייעים בסבסוד הוצאת הקהילה על שירות זה. החלטנו יחד על הפרטת מרכיב המזון בשמחות, מהלך שהיה מתבקש עוד יותר בגמישות שדרשה מציאות הקורונה. הוחלט על נעילת חדר האוכל, פעולה שזכתה לביקורת על ידי חלקים בציבור, אך הייתה מחוייבת המציאות במצב בו אנו מעוניינים שלא תהיה הפקרות במשאבינו המשותפים. עשינו כמה צעדים קדימה בתחום המיחזור עם כניסת הפחים הכתומים, ולצערנו גם כמה צעדים לאחור

עם החלפת קבלני הפינוי מטעם המועצה, נושא ששואב קשב ניהולי ואנו תקווה שהמשבר בסופו. אנחנו על סף יצירת מוקד משותף לקליטת פניות עבור כל העוסקים בתחומי האחזקה, ואנו מקווים שעם הקמתו, נראה יחד קפיצת מדרגה גם בזמינות המענה בשירותים אלה.

בתחום החינוך והגיל הרך, השנה הייתה מאתגרת במיוחד, אך גם כאן הצוות עם פתרונות דינמיים השתדל לתת מענה לאתגרים. לאתגרי הלמידה, פתח צוות התיכון בתחילת השנה את "המחרשה", ויחד עם מרכז הלמידה שסייע בגילאי היסודי, ניתן מענה וליווי פדגוגי. לפעילות החברתית נערכה המערכת באמצעות קפסולות שכונתיות, ומענים תואמי הנחיות לכל תקופה. מעבר לקורונה, חלו עוד תמורות במערכת, כמו שינוי חיצוני מטעם המדינה של שיטת רישום לגיל הרך שדרש התארגנות מיוחדת, ואתגר הרישום לכיתות א' לבתי הספר השונים במועצה, שנכון לעכשיו נמנעה בו גם השנה הגרלה שתוכננה, אך אין ספק בכך שנושא זה עוד ישוב לפתחנו.

בעשייה החינוכית, בוצעה השנה תכנית התערבות משמעותית לנוער, שהזרז לקיומה היה מספר אירועים חריגים אישיים וקבוצתיים, אך מעז יצא מתוק, במהלך לו היו שותפים בנות ובני הנוער ומעגל ההורים, בדמות סדרת מפגשים מעצימים עם אנשי מקצוע. על אף נסיבות הנגיף, הצליח התיכון להוציא אל הפועל שוק פורים במתכונת שכונתית, ואפילו קייטנת איל"ן שלבסוף נגדעה בשל אירוע בידוד, אך ללא ספק נעשה מאמץ גדול לשמר שגרת עשייה בריאה. אחד מאירועי השיא השנה, לפחות בעיניי, היה מפגש רב דורי מרגש של הגיל הרך והותיקים לקראת חג מתן תורה, וכולי תקווה שגם אירוע זה יהפוך למסורת ברוכה. מסע לפולין לא יצא גם השנה, אך היערכויות לחלופות לגביו נדונו השנה לא מעט. בתום שנת הפעילות של בתי הילדים, בשל בידודים נרחבים לא הצלחנו לקיים את מסיבת הסיום, וגם הקייטנה שונתה ברגע האחרון ונשארה בקיבוץ, אך גם באירוע שיא זה, הצוות עשה שמיניות באוויר, ובסופו של דבר התוצר היה מהנה, עשיר ומגוון.

בתחום התרבות בו פעלה הוועדה גם בשיתוף צמ"י בחלק מתקופות השנה, ידענו שנה עשירה בפעילות מותאמת סיטואציה. התקיימו חוגי תנועה והתעמלות, ערבי שירה, סרטים, פעילויות בשכונות, ומלבדם לא מעט פעילות סביב מעגל השנה. מיצגי אור ייחודיים לחג האורים, סדר ט"ו שבט זומי, יום לביא ייחודי שכלל פעילות גמד-ענק בין שכונות, חידון חיפוש מתנות, קבלת שבת בזום, חברים יוצרים לביא, סרטוני ברכה שכונתיים, ותעודות הוקרה לחברי וועדות. פורים היה ייחודי עם מסיבת פורים בערוץ לביא בתחרות "זמרים במסכה", שוק פורים כפי שהזכרנו כבר שנערך בקפסולות שכונתיות, ויום ההולדת החגיגי לאידי מעגן ז"ל במלאת לה 100 שנים. בפסח נהנינו ממופע בוביזמר, וקרקס החנונים לילדים, טקסי החגים הלאומיים הותאמו לשטח פתוח והתקיימו בדשא הגדול, כמו גם פעילות מתנפחים ביום העצמאות, ואירוע מושקע של יריד רחוב ירושלמי ומופע בסיומו ביום ירושלים. מסיבה בלבן לפתיחת הקיץ, הקרנת בכורה של "אגדת חורבן" עוד טרם יציאתו לאקרני הקולנוע, ערב שירה לט"ו באב, ואירוע סיום קיץ ייחודי של קמפינג קיבוצי על דשא חדר האוכל שהיה אירוע מקורי ומהנה.

הוועדות כולן, המשיכו לפעול כל אחת בתחומה, ועשו מאמץ לשמר פעילות רציפה.

ועדת דת שפעלה במציאות מורכבת.

ועדת ותיקים וצוות לב לביא, המשיכו בפעילות ענפה של שיעורים, התעמלות, יצירה, סידורי פרחים, שיחות שבת אחה"צ, ואפילו מעט יציאות מלביא.

ועדות צעירים וקליטה קיימו מספר מפגשים פרונטליים ומשמעותיים, כולל ערב עם תיאטרון פלייבק, ומפגשים ייחודיים לקהל יעד זה כחלק מדיוני אורחות חיים.

ועדת בטיחות קידמה עוד את בטיחותנו, בהצבת מראות, צביעה, תימרור ושילוט, ובשיתוף פעולה עם ועדת תכנון גם בהפיכת כבישים לחד סטריים, וחיפוש פתרונות חניה הולמים.

ועדת שיכון המשיכה לשפר את מראה ואיכות הבתים שאינם בתי קבע, וצוות הנוי המשיך בפעולות שגרה ברוכות, לשימור יופיה החיצוני של לביא, שבזכותן זכינו במקום הרביעי והמכובד במועצה בתחרות היישוב היפה, זאת במקביל לפעולות הכנה אינטנסיביות לקראת שנת השמיטה.

ככלל, ממלאי התפקידים, וגם אלה שלא פורטו פה, פעלו ליישום תכנית העבודה, שגם השנה נעזרנו בבנייתה בשיתוף ציבור, ובבקשת הצפת נושאים ורעיונות לטיפול, ואין ספק שמסירות ממלאי התפקיד מורגשת מאד! לא פירטתי פה את כל הפעילות השגרתית של הוועדות השונות, כי היא באמת רבה ומסועפת, אך מלבד השגרה התחוללו בשנה האחרונה גם התפתחויות והתקדמות במגוון תחומים ופרוייקטים.

תחום היזמויות המשיך להתפתח, וחלקן אף זכו לקידום והתפתחות בעזרת ליווי מקצועי של מעו"ף. יזמויות חדשות נולדו, והן תורמות גם למגוון הפעילויות בלביא וגם לטיוב ההתפרנסות. מרכז הלמידה בהובלת יהודית וזהבה נותן מענה לתלמידים מבחוץ ומבפנים, יזמות Honey bee מנגישה מגשי פירות מעוצבים לסביבה הקרובה והרחוקה, יזמות צלילים ראשונים של חרות מקדמת את מוזיקליות הדור הצעיר, אור "איש היין" מוכר יינות איכותיים, רויית השיקה את ספרה המקצועי "פותחים במה" ללימוד מעשי של יסודות התיאטרון, וכמובן היזמות שצמחה מתוך ענף המזון - "קיבוץ של טעם", שגם כבר מעסיקה לא מעט ידיים עובדות בלביא, גם מביאה את בשורת הפירות והירקות המקומיים, אל פתח ביתם של רבים מתושבי הסביבה, וגם מסייעת לכולנו בהגדלת הכנסות לענף המזון.

ישר כח לכל הפועלים ובהצלחה בהמשך להם ולאלה שעוד יבואו...

פרוייקטים נוספים שקרמו עור וגידים בשנה החולפת:

בית לחיים – בית הרימון הורחב לדירת חדר נוספת במהלך החורף, ועם ההבנה שהביקוש לבית האיכותי בלביא רק מאמיר, זכינו לפתיחת דירה נוספת בקיץ וחנכנו את בית הזית.

גן אינגה המקסים, יצא מהכח אל הפועל, ושידרג את חזות מרכז הקיבוץ, עם תכנון וביצוע יפים במיוחד, ובעזרת תרומתה הייחודית של אינגה להנצחת בני משפחתה.

צלחנו את משימת הנגשת בית הכנסת, בפתרון שמשמר את מראהו הפנימי, ומאפשר גישה למפלס התחתון בית הכנסת לכל המעוניינים בכך.

נתלה בשעה טובה הפסיפס הקהילתי המעטר את היציאה מהחניה הראשית, הושלמה בניית פרגולה בלב לביא שתהווה סוכת נצח לזכר חברנו הנס עמנואל ז"ל, בוצע מיזוג וחיבור של הספריה האנגלית לספריה העברית, התקדמנו עוד בהוצאתו לפועל של מעון היום בהכשרת השטח, ובהטמנת קווי חשמל באזור, להבדיל בין החיים למתים, סיימנו את תהליך אישור התב"ע לבית העלמין, שכזכור טומן בחובו גם את המעבר לקבורה רבודה שצפוי לנו בשנים הבאות, כפי שנהוג היום בכל מדינת ישראל ועוד.

בעולם הוירטואלי, שודרג אתר האינטרנט, הוסדר מחדש סינון האינטרנט למעוניינים, עברנו לדיווח נוכחות בעבודה באמצעות אפליקציה, שכללנו וטייבנו את אסיפות הזום כשהיה צורך, ואף התמודדנו עם סוגיית ההצבעות האלקטרוניות, בהן היו לנו התנסויות טובות יותר וטובות פחות...

במימד הקהילתי, מתהווה ביוזמת חברים מיזם "דור שני" לשואה, נוסח סופית ואושר בהנהלות הסכם אהד"ה הדואג לצרכיהם של אנשים בעלי צרכים מיוחדים והוא מוכן לדיונים המפורטים בדיוני אורחות חיים, התפתח פרויקט "חותמים קב"ע" המאגד תחתיו פעילויות לחיזוק הקהילתיות שלנו, ונעשתה התקדמות משמעותית בפיתוח מענה מיטבי לאוכלוסיית הגמל"צים המשתייכים ל"תקופת התבונה" של חייהם.

באופן כללי ניתן לומר שללא עבודה מסורה של הרבה מאד אנשים בלביא, מנהלים, מרכזי וחברי כלל הוועדות, לא היינו מתקדמים כל כך בתחומים רבים כל כך, ותודה גדולה מגיעה לכל מי שיש לו יד בכל פרט שהוזכר או שנשמט בדבריי.

כהנהגה, הנהלת הקהילה וועדת חברים עסקו עיסוק מוגבר בצורך להגברת אחריות החבר על הנעשה בלביא, לפעמים בהסברה ולעיתים באכיפה. בתחום העבודה ומיצוי כושר השתכרות, בהעברת כלל הכנסות החבר לידי הקיבוץ, אכיפה וקנסות על היעדרות מגיוסים ותורנויות, נהיגה בקודוניות לא מתאימות, טיפול בעבירות תכנון ובניה, נהיגה זהירה, כלבים, אי עמידה בהנחיות קורונה ועוד. בחלק מהרשימה שהזכרתי, אמנם מדובר באירועי שוליים נקודתיים, אך העיסוק המצטבר במכלול האירועים, לעיתים נתן תחושה של התרופפות במחויבות של חלק מהפרטים אל הכלל. דווקא בתקופה בה קיים שיח על שינוי, לתפיסתי יש לחדד את הקווים האדומים עוד יותר, על מנת שחלילה הטפטוף לא יהפוך למבול. האחריות כמובן רובצת לפתחנו כולנו, אך האכיפה היא משימתם של ממלאי התפקידים, ואולי דווקא בימים אלה של עשרת ימי תשובה, נכון לקרוא פה ציבורית לכל החברים שאינם מיישרים קו עם החלטות שונות, לקבל על עצמם, לתקן, ולמנוע עוגמת נפש מיותרת לשני הצדדים לרגל השנה החדשה.

מעבר לאכיפה כמובן עסקנו רבות בשיח והסברה, על מיצוי כושר השתכרות, בין השאר במהלך לשיקוף רמת ההוצאה החודשית לתא משפחתי, שהובילה כפי שקיוונו מראש, להתעניינות מוגברת של החברים גם בגובה הכנסתם לפי תימחור המשרות בלביא.

כלכלית, למרות שסיכומי השנה הלועזית 2020 הראו שהקהילה התנהלה באופן יוצא דופן מבחינת חסכון, הוחלט בתקציב 2021 על ביטול הקיצוץ רק בתקציבי החברים והשארית הקיצוץ בענפים, והתקווה היא שתוצאות השנה הנוכחית יאפשרו הקלה נוספת גם בשנת התקציב הבאה, זאת בכפוף להמשך פיתוח מקורות הקהילה, בדגש על מיצוי כושר העבודה וההתפרנסות.

כשאני שואל את עצמי, לשם מה כל זה? מה הצורך בכל "מפלצת" העשייה והעבודה הזו של הקהילה, אני חושב על שתי מהויות משמעותיות – תורה וגמילות חסדים. ששתיהן חלק מתיקון העולם שאמור להיות מנת חלקנו.

בתחום התורה – ברוך השם התורה לא משה מפינו, גם אל מול אילוצי השעה, ובעידודו של הרב יהודה לימוד התורה בלביא נמשך כמעט כסדר. נמשכו שיעורים ושיעורנים, המשיך כסדרו לימוד "סדרי שמחה", נמשכה מסורת סיומי המסכת לפי סדר הדף היומי, התקיימו שיעורים ותפילות במסירות נפש ברחבת בית הכנסת, גם אם לצורך כך היה צורך בעיצומו של החורף לחסות בפטריות חימום, שיעורים התקיימו גם באתר, בערוץ לביא, ובכל אופן שהתאפשר. חודש בית המדרש של ימי ראשון, חזר לימוד "מבראשית", הצלחנו לקיים תיקון ליל שבועות כתיקנו, חגגנו בשמחה רבה סיום ש"ס תלמוד של חבורת לומדים מופלאה שלומדת כל בוקר כבר 21 שנה, התקדמנו עם דיוני צוות חיי הרוח, התכוננו לשמיטה בשיעורים והתארגנויות, ועתה משהגיעה שנת השבע, התכנית היא להגדיל תורה ולהאדירה, ולהקדיש יותר זמן לתורה כפי שכיוונו אותנו חז"ל ביחס למגמת שנת השמיטה.

בגמילות החסדים, בנוסף לחסד הגדול שמתקיים בעצם השותפות שכולנו חלק ממנה, ובמעשי החסד הגלויים והנסתרים שאנו עושים פנימה, יש כמובן את מהות העשייה החוצה, שהיא הכח הגדול של היותנו קהילה עם משאבים משותפים. עשיית הפרטים מתוכנו היא עצומה, רחבה ומגוונת, והפרוייקטים המשותפים שלנו שכמעט מובנים מאליהם מבחינתנו נמשכו גם השנה. חיילים בודדים המשיכו וממשיכים להיות חלק מנופה של לביא, ובגרעין "צבר", אנחנו בתהליכי סיום עם הגרעין הנוכחי, תוך פרידה של תמי מתפקיד אותו ביצעה במסירות רבה, ועם היערכות לגרעין חורף, שעומד להגיע אלינו מעט אחרי חנוכה. נמשך הקשר האמיץ עם השומר החדש, ממשיכה ומתפתחת הפעילות הפורייה עם הבתים לחיים, נמשכת אריזת המנות לשכן טוב, מבצעי "מבשלים באהבה", וגם בפעילות וועדת צדקה עשינו קפיצת מדרגה, בקביעת קריטריון של מחוייבות לליווי של עמותת "מקימי" לנתמכים המבקשים את סיועה הקבוע של לביא. בנוסף, אירחנו השנה את פליטי מלחמת "שומר החומות" כבודדים וכקבוצות בעין צורים ומסעד, ועוד פעילות רבה שקצרה היריעה מלפרטה כאן. כמובן שגם בשנה הקרובה, כפי שעשתה לביא לאורך כל שנותיה, עלינו לפעול למיקסום הנתונה שלנו החוצה ככל שנוכל.

אחרי סקירה מפורטת של הנעשה כיום בלביא, אנסה למקד בקצרה מספר סוגיות עומק שלעניות דעתי דורשות התייחסות -

הראשונה שבהן היא עתידה הדתי של לביא. אנו עסוקים לא מעט בעתיד השיתופיות של עצמנו, אך לעניות דעתי לא מספיק בעתידנו הדתי. הקמת צוות "חיי הרוח" מבחינתי מהווה דרך חלקית להתמודד עם האתגר, אך בעיניי מדובר על סוגיית עומק שראוי לעסוק בה יותר. אני אישית מוטרד מאד כל בוקר כשאני מגיע לתפילה במניין, ושואל את עצמי, האם עוד 20-15 שנה ימשיך להתקיים מניין שכזה. מי יהיו השותפים בו? האם הוא ימשיך להדלדל? יקחו בו חלק בני גילי? צעירים? תיכונים? המצב הנוכחי בעיניי הוא מדאיג, ותפילות הן רק נייר לקמוס, למרות שיש שיאמרו שאולי הוא נייר הלקמוס הלא נכון, אבל אני סבור שאם לא נצליח לשנות בעצמנו את המגמה הנוכחית, ייתכן ולילדינו או נכדינו לא תהיה חוויה יומיומית של שייכות לקהילה דתית.

סוגיה נוספת שבעיניי יש לייצר בה שיפור משמעותי, היא תרבות השיח ואופן השיח. נראה לי כי יותר מדי פעמים בשנה החולפת, השיח הציבורי בפלטפורמות השונות היה נגוע במטענים אישיים. כולנו בני אדם, וחלקנו מתקשים להפריד בין האדם לבין מעשיו או דעותיו, אך נטיה זו מרעילה את השיח, ופוגעת הן במרקם חיינו והן בקבלת ההחלטות שלנו. יותר ענייניות וכבוד הדדי, כמו גם אמונה שבסך הכל כוונת הרוב המוחלט היא לטוב, תייצר שיח מאפשר ומקדם יותר. האחריות על כך – בשיחות שביל, ב"מקומי" ובדיונים ציבוריים, מוטלת על כל אחת ואחד מאיתנו. ואם נתקלנו בשיח לא ענייני ולא מכבד, אחריותנו כציבור להוקיע את התופעה בחומרה, על מנת שיהיה ברור למי שנוקט בה שהיא אינה לגיטימית.

נושא נוסף הוא סוגיית אמון הציבור הבסיסי בממלאי התפקידים שהוא עצמו בחר, שלעיתים מוטל בספק, ונראה לי שממש על לא עוול בכפם של נושאי התפקיד. ערעור על טהרת כוונותיהם של מקבלי החלטות, וייחוס של כוונות נסתרות לפעול בניגוד לטובת הציבור או בצורה שאינה שקופה, הוא תופעה שתוצאתה היא החלשת התשתית הקהילתית שלנו, וכרסום ברצונם של חברים אחרים להכנס לתפקידים ציבוריים, על מנת לא להיות נתונים להאשמות דומות. בתום ארבע שנים בתפקיד, אני יכול לומר שאני עם נסיון מצטבר של אלפי שעות דיון עם המון חברי ועדות, מרכזי ועדות ומנהלי פעילויות בלביא. נכון, כולם בני אדם ומן הסתם ישנה השפעה כלשהי על מצבי חיים וצרכים של אנשים, וכמובן מעצם היותנו בני אדם כולנו טועים, ואף על פי כן, נבחר הציבור בלביא, נאמנים לכלל, רוצים בטובתו, וככאלה הם ראויים לאמון מלא מהציבור. אפשר לחלוק לגופם של דברים, אך לא להטיל ספק ביושרתם של משרתי הציבור. היום זה הוא, מחר זה אני, וכל אחד מאיתנו ראוי לאמון הציבור. הבעות אי אמון, ואפילו רק רמיזות אליהן, עלולות להותיר את חברי לביא חסרי מוטיבציה ליטול על עצמם שליחויות, ולהשאיר את הציבור ללא הנהגה מקומית. בוודאי נכון שמוסדות לביא ייצגו את כלל פלחי האוכלוסיה, והאחריות על כך מוטלת על כולנו בתהליך הבחירות שהחל ממש עכשיו, אך מרגע שנבחרות הנהלות וועדות, הן שייכות לכולנו, מורכבות מחברים כמונו, וחוסנה של לביא תלוי באמון שהם יקבלו.

סוגיה מהותית אחרונה שחשוב לי לעסוק בה הערב, אשר תהיה בוודאי חלק מהשיח שלנו בשנה הבאה עלינו לטובה, היא נושא מהותי בדיוני השינוי המפורטים המתעתדים לבוא עלינו, וזה הצורך בראיית צרכי הזולת בתהליך, לא פחות מאשר את צרכי עצמי. כחברה שחרתה על דגלה ערכי שיתוף, שוויון וערבות הדדית - גם כאשר הטכניקה תשתנה, במהות מוטל עלינו חוב מוסרי של דאגה לצרכי הזולת, לא פחות מאשר לצרכינו האישיים. מכיוון שהמשאבים אינם בלתי מוגבלים, נצטרך להכריע מן הסתם על סדרי עדיפויות בין צרכים. על מנת לייצר תוצר מאוזן, הלוקח את כל הצרכים בחשבון, אל לנו למשוך כל אחד מצידו את השמיכה ולומר "כולה שלי", אלא לנסות לראות את המציאות מעמדת השותפים השונים, וכך להגיע לעמק השווה, ולתוצאה של מודל מאוזן, מתחשב וחברתי, המביא את כלל הצרכים בחשבון. כל דרך אחרת לנסות לפתור את הקונפליקטים עלולה לייצר קרעים חברתיים מיותרים, או להביא לכך שלא תהיינה הסכמות, לא דרך זו ולא דרך זו יביאו לתוצאה הרצויה לנו – מודל מוסכם בהסכמות רחבות, תוך שמירה על הלכידות החברתית וחיזוקה. ולסיום – בימים אלה אני עומד בסוף קדנציה, ולמרות שהתבקשתי לעמוד לבחירה לקדנציה נוספת, מלאה או חלקית, בימים האחרונים החלטתי סופית שנקודה זו תהיה גם נקודת סיום התפקיד ושלא אעמוד לבחירה לקדנציה נוספת. אני סבור שטובת לביא היא כניסה של מנהל קהילה חדש לתפקיד, ואני משוכנע שיאותר וייבחר מנהל קהילה מצויין וראוי, מבפנים או מבחוץ!

לפני ארבע שנים, בפנייתי הראשונה לציבור עם כניסתי לתפקיד, נשאתי את התפילה הבאה –

"יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּקֵינוּ וְאַלֵּקֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁלֹּא יֵאָרַע דְּבַר תִּקְלָה עַל יָדֵי, וְלֹא אֶפְשֵׁל בְּדַבַּר הַלְכָה, וַיִּשְׁמְחוּ בִּי חֲבֵרַי, שֶׁלֹּא אֵמַר עַל טָמֵא טָהוֹר וְלֹא עַל טָהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מֵתָר אֶסוּר וְלֹא עַל אֶסוּר מֵתָר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרַי בְּדַבַּר הַלְכָה וְאֶשְׁמַח בָּהֶם. כִּי ה' יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי וְתִבְוֹנָה. גַּל עֵינַי וְאַבְיָטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ."

לצערי, בפרספקטיבה לאחור אני יודע לומר שיצאו גם יצאו דברי תקלה תחת ידי, הגם שבאמת עשיתי מאמץ לתת את מיטב הכישורים והיכולות שנתן לי בורא עולם לטובת לביא ואנשיה. על הטעויות שעשיתי אני מבקש סליחה כנה מהציבור ומהיחידים שנפגעו מהן, ובאמת שכשהיו כאלה הן היו בשוגג ולא במזיד.

כלל נקוט הוא שלהצלחה אבות רבים והכשלון יתום, אך ערך האחריות עליו אני התחנכתי אומר את ההיפך. אנצל את ההזדמנות לומר שכל כשלון שהיה בזמן המשמרת שלי, אני האחראי עליו, אם בהחלטות לא טובות שלי, ואם באי חניכה ובקרה טובים דיים למי שהייתי אחראי על פעילויותיהם. ההצלחות שהיו לא היו בזכותי, אלא בזכות המון חברים נפלאים בלביא, שעושים לילות כימים למען הכלל פה. אני השתדלתי לא להפריע, ולתמוך ולגבות היכן שצריך.

בתום תפקיד רב מימדי שכזה, ראוי לסיים בהכרת הטוב לשותפים למלאכה –

לרב יהודה שהוא גם מנהיג רוחני של קהילת לביא, אך גם איש עצה ותבונה. ליו"רי המזכירות יאיר ושרקה, למועצי השותף הקרוב לטיפול בממשקי הפרט והקהילה באשכול הקהילה, לגלילה כמש"א שמהווה ציר מרכזי בהתנהלות הקהילה, למנהלי האשכולות הנוספים – אריאלה בבריאנות, רזי, חנה

והדס בענפי השירות, שושי ודוד יו"רי החינוך, חבריי למזכירות ולהנהלת הקהילה כולם שנמצאים בחזית קבלת ההחלטות, מרכזי וועדות וחברי וועדות, חברי צח"י שבשנה וחצי האחרונות לוקחים חלק משמעותי מאד בעיצוב שגרת חיינו. לעמיתיי בצד העסקי, אמנון וחיים היו"רים העסקיים, מנהלי העסקים עוזי פלגי ויאיר, מנהלי הכספים שפי ואלן, עובדי הנהלת חשבונות ובראשם שרה הראל, ואחרונות חביבות בתחום העבודה מנהלות האופרציה המורכבת של משרדי הקיבוץ, הלוא הן - יעל מילוא, יעל אבניאל, ואתי.

בצד האישי, אני רוצה להכיר טובה ולהוקיר תודה גדולה מאד לאסנת ולילדים היקרים שלי, שנשאו בנטל שליחות הציבור שלי. הם שילמו מחירים של חוסר זמינות, יציאות תכופות שלי מהבית בשעות הערב, וידיעה שיש הרבה דברים מה"עבודה" שאני לא יכול לשתף אותם בבית, ועם זאת היוו עורף תומך וביתי, שידעתי שנמצא שם בשבילי בכל מצב ובכל עת!

ואחרון חביב שהוא גם ראשון, תודה לרבש"ע שנתן לי את הכוחות להתמודד עם אתגרי התפקיד!

מבחינתי זו זכות להיות חוליה בשרשרת העשייה המבורכת של לביא לאורך השנים, ואני תקווה שהחוליה הצנועה שלי חזקה דיה ואיכותית דיה, כדי לחבר את מה שנעשה עד היום, לעתיד שיהיה אף טוב יותר בהמשך.

עם כל האתגרים שהזכרתי בדבריי, אני זוכר ומזכיר לכולנו שלביא היא קהילה חזקה, איכותית, עם כוחות עשייה, ערבות הדדית, חסד, הגשמה, ותרומה לחברה, לעם ולעולם, וזאת בזכות כלל החברים המהווים יחד את רקמת חייה הייחודית. אשרינו שאלה שותפינו, ויהי רצון שהקב"ה יסייע בעדנו להמשיך להיות כאלה ואף טובים יותר.

בתפילה זכה שנאמר השבוע לפני תפילת "כל נדרי" אנו אומרים – "אֲנִי מוֹחֵל בְּמַחִילָה גְמוּרָה וְלֹא יַעֲנֵשׁ שׁוּם אָדָם בְּסִבְתִּי. וְכִשֶׁם שֶׁאֲנִי מוֹחֵל לְכָל אָדָם כֵּן תִּתֵּן אֶת חַיֵּי בְּעֵינַי כָּל אָדָם שֶׁיִּמְחַלוּ לִי בְּמַחִילָה גְמוּרָה".

ערב יום הכיפורים, אני מבקש שוב סליחה ומחילה ממי שפגעתי בהם, ומאחל לנו ולכל ישראל שנה של בריאות טובה, ושל הגשמת משאלות ליבנו לטובה.

שנה טובה וגמר חתימה טובה!